

Presentasjon ved NSSKs sekretær Ingrid Myklebostad - foto fra NSSKs hefte "Rasestandard med kommentarer og bilder".

Jubileumsplatten er designet av Randi Scheen

Norsk Shetland Sheepdog Klubb 40 år

Shetland Sheepdog tilhører Gruppe 1 gjeterhunder, og har FCIs rasenummer 88

NSSK ble stiftet 6. mars 1964. Foranledningen til dette var at tre sheltieiere, Ingeborg Totland, Anne-Marie Bjørnsrud og Kåre Ruben Berg kontaktet Norsk Kennel Klub for å få tak i adresser på sheltieiere. Det ble deretter sendt ut 110 brev, hvorav 49 interesserte sendte tilbake positive svar med interesse for å starte egen klubb for shetland sheepdog. De som hadde shetland sheepdog ("sheltier") hadde hittil vært medlem i Norsk Collieklubb.

Lovene ble godkjent av Norsk Kennel Klub og 1. april 1964 fikk NSSK sin endelige godkjennelse fra NKK. Stiftelsesdato for klubben ble 6. mars 1964, da NSSK avholdt sin generalforsamling på Gildevangen kafé i Pilestredet 17 i Oslo. 14 personer møtte opp og det ble dannet et styre som besto av: Ingeborg Totland - formann, Anne-Marie Bjørnsrud - sekretær, Alf Kirkesæter, Thor Hvalstad og Kåre Ruben Berg som styremedlemmer med Rolf Pettersen og Kjell Scheen som varamenn. Medlemskontingenten ble satt til kr. 25,- og medlemstallet var 45. Det ble bestemt at det skulle sendes ut 4 medlemsblader pr. år.

I 1964 ble det i Norge holdt 5 utstillinger hvor sheltien kunne være med. Det var i Oslo, Tønsberg, Arendal, Bodø og Hamar - 3 internasjonale og 2 nasjonale championatutstillinger. Det første NSSK-arrangementet etter klubbens generalforsamling var et unghundskue på Ekeberg 14. juni '64, som ble holdt sammen med Norsk Collieklubb. Det deltok 10 sheltier og det ble også arrangert lydighet.

En av de første arbeidsoppgavene for det nye styret, var å avskaffe muligheten til å få

kjøpt hundevalper i zoobutikker og på Hundesentralen. Heldigvis ble det slutt på dette.

Det ble opprettet et avlsråd, og det ble holdt dressurkurs sammen med Collieklubben. I løpet av det første året NSSK var egen klubb, ble det registrert 139 shelties i NKK, og medlemstallet steg til 76. Medlemsstallet i NSSK pr. 31.01.2003 var ca. 1000.

NSSK 1964 - 2004

Klubbens formenn har vært:

Ingeborg Totland	1964 - 1967
Bjørn Johansen	1967 - 1973
Helge Lie	1973 - 1976
Sverre Theodorsen	1976 - 1979
Frode Myklebostad	1979 - 1983
Sverre Theodorsen	1983 - 1985
Carl Fred. Kolderup	1985 - 1987
Arne Torp	1987 - 1989
Randi Scheen	1989 - 1994
Guri Hellstrøm Pettersen .	1994 - 1999
Steinar Bækken	1999 - 2000
Jan Haakensen	2000 - 2001
Finn-Helge Olsen	2001

Det ble etter hvert vanlig å arrangere en spesialutstilling for shetland sheepdog og et unghundskue (senere kalt valpeshow) for sheltievalper hvert år. Til spesialutstillingen har det gjennom årene vært invitert spesialdommere fra rasens hjemland, England, en tradisjon som har blitt holdt ved like.

Det ble også i noen år arrangert utstilling hvor andre raser ble invitert til å delta, og i den senere tid har det også blitt arrangert certutstilling for shelties i Trondheim og i Bergensområdet. På våre spesialutstillinger

er det vanlig med godt over 100 påmeldte sheltier i tillegg til valper.

Det arrangeres årlig dressurkurs rundt omkring i landet. Vi har pr. i dag 7 klubbkontakter i forskjellige fylker, og disse nedlegger et stort arbeid for medlemmene i sitt distrikt. I Oslo og Akershus har vi et aktivitetsutvalg, AU, som fungerer som klubbkontakt, og hjelper i tillegg styret med avvikling av diverse møter og andre arrangementer etter behov.

I 1970 ble NSSKs første Håndbok for sheltiehistorien i Norge laget. Til sammen har NSSK produsert 7 håndbøker og 1 årbok, alle laget av klubbens egne medlemmer. Formålet med disse bøkene har hele tiden vært å gi sheltieiere og interesserte større kunnskap om rasen vår. Bøkene inneholder også fyldige anekdoter, med fortegning av linjer og familier helt tilbake til rasens opprinnelse.

Klubben har også egen Valpeguide, Dressurguide og Oppdretterguide. I 2002 laget NSSK et eget hefte i farger med kommentarer og bilder til rasestandarden. Alle norske dommere som dømmer shetland sheepdog fikk dette heftet tilsendt som en hjelp i deres dommergjerning på rasen.

Litt rasehistorikk i Norge

Den første shetland sheepdog som ble stilt ut på en norsk utstilling var en svensk-importert sheltie i 1948, med navnet Prins. Den ble så vidt vi vet ikke brukt i avl. Den første norskoppdrettede sheltien med cert var Minshells Ballerina, en sobel tisper. Dette sertifikatet ble oppnådd i 1955. Hun hadde ikke avkom etter seg, og døde 13 år gammel.

Farger: • **Sobel:** Klar eller skygget, enhver farge fra blek gylden til dyp mahogny, i sin nyanse skal den være rik i tonen. Ulvesobel og grå er uønsket • **Tricolour:** Intens sort farge på kroppen, rike tan-tegninger foretrekkes • **Blue merle:** Klar sølv-blå farge, flekket og marmorert med sort. Rike tan-tegninger foretrekkes, men mangel på disse anses ikke som feil. Store sorte tegninger, skiferfarge eller rustfarge i enten dekkhår eller underull er meget uønsket; helhetsinntrykket skal være blått • **Sort & hvit** og **sort & tan** er også godkjente farger.

Hvite tegninger kan finnes (unntatt hos sort & tan) som bliss og krave, på bryst, ben og halespiss. Alle, eller noen av de hvite tegningene foretrekkes (unntatt hos sort & tan), men mangel på disse tegningene anses ikke som feil. Hvite flekker på kroppen er meget uønsket.

Størrelse: Ideell mankehøyde: Hannhunder 37 cm - Tisper 35,5 cm. Mer enn 2,5 cm over eller under disse høydemål er meget uønsket.

blue merle

sobel

tricolour

sort & hvit

I 1954 kom den første engelske importen, Riverhill Red Amber. Hun oppnådde sitt norske championat i 1956, og ble den første norske champion på rasen. Den første norske-eide, internasjonale champion (1970) var den engelske importen GB Int Nord SF Uch Ellington Endless Folly med eier Kari Schulstad fra Oslo.

Utviklingen av rasen har gjennom årene frem til i dag vært meget positiv. Takket være ansvarsfulle oppdrettere som gjennom årene har importert godt avlsmateriale til Norge, har rasen utviklet seg til å bli på høyde med rasens hjemland, England. Her

bør Kari Schulstad nevnes spesielt, i det hun med sin positivitet og arbeide for rasen var til meget god støtte for en rekke sheltie entusiaster ved å gi råd og hjelp til å finne gode hunder for import til Norge. Kari døde så altfor tidlig 29.9-1995, bare 52 år gammel.

Sheltien har vist meget gode egenskaper for lydighet og agility, og har toppet premielistene mang en gang. Sheltier har vært Norgesmestere i agility, og har også gjort det bra på Landslaget. Vi hadde Kalavinnere i årene 1996 - 2003. Som allerede nevnt ble det tidlig arrangert trening og lydighetskurs, og sentrale personer i klubben hjalp til med å holde dette vedlike for medlemmene. For å opprettholde interessen i lydighet og agility, må det være ildsjeler i drift som oppfordrer til trening og stimulans.

I de senere år har det vist seg at vår rase ofte er den største i deltagelse på mange utstillinger, til og med på Norsk Kennel Klubs, og når registreringstallet ligger på ca. 400 valper i året, må dette sies å være svært bra. At kvaliteten på rasen i Norge er meget god har vært bevist ved norskeide verdensvinnere i 2002 og 2003.

I forbindelse med 40 års-jubileet vil vi på alle våre 4 utstillinger i løpet av året markere at klubben er 40 år. Det vil bli produsert en jubileumsplatt, hvor originalen har blitt laget av Randi Scheen. Denne platten blir produsert i et visst antall, og vil markere klubbens jubileum. Utover dette vil det bli holdt en jubileums- og dommermiddag etter hovedutstillingen vår i juni, men våre tre andre utstillinger i løpet av året vil også få et tilsnitt av jubileum.

Sheltien - en familiehund

En sheltie er en ypperlig familiehund. Den passer på sin familie og viker ikke fra dens side. Den er meget lettlært, barnekjær og hengiven og oppmerksom overfor sin

eier. Den kan bevege seg fort i forhold til sin egen størrelse, og ble opprinnelig brukt som gjeterhund på Shetlandsøyene. Fortsatt har en del sheltier sitt opprinnelige gjeterinstinkt in takt, men hos andre er det nok ikke lenger så utpreget. Rasen er kjent for sin ynde og vakre utseende. Den er våken, mild og meget intelligent, i tillegg til å være kvikk og sjarmerende. Sheltien er en "stor" hund i lite format, og med det mener vi at den er svært utholdende i forhold til sin størrelse. Den elsker å være med i skog og mark, og sørger hele tiden for å holde flokken sin samlet.

Oppdrettere av shetland sheepdog er nøye med at sheltievalper kommer til hjem som vet å sette pris på denne rasen. I og med at dette er en rase som elsker sin familie, må den også få lov til å ha tett kontakt med sine familiemedlemmer. Det er ikke ideelt for eksempel å la en sheltie stå ute i bånd hele dagen, den trenger kontakt, men er samtidig flink til å føye seg inn i familieflokken med en naturlig tilstedeværelse.

Valpeformidling

NSSK har sin egen valpeformidler som både gir opplysning om rasen og som henviser videre til oppdrettere med valper. Dette er et viktig bindeledd mellom valpekjøper og oppdretter, og vi anbefaler sterkt å kontakte klubben før man kjøper valp. Adresse til NSSKs Valpeformidler finnes i hvert nummer av Hundesport under linjeannonsene for "Kjøp og salg" bak i bladet.

Mini-marked

NSSK har samlet alt sitt opplysningsmaterieell for salg gjennom klubben. Dette gjør det lett for en ny valpekjøper å skaffe seg lesestoff og også andre typiske

Sheltien som familiehund (arkivfoto)

sheltieting, noe vi mener er av stor betydning for en ny sheltieeier, og lettvis for oppdrettere å henvise til.

Pelsen er "dobbel" med dekkhår som er lange, strie og rette - underullen er myk, kort og tett. Meget rikelig manke- og brystpels, forbena skal ha faner. Bakbena ovenfor hasene skal ha rikelig pels, men nedenfor hasene skal pelsen være ganske kort. Hodet skal være korthåret. Korthårete individer er meget uønsket.

Mange vil nok tro at pelsen krever mye stell. Dette er faktisk ikke riktig. Blir sheltien børstet og stelt regelmessig, holder pelsen seg pen i mange dager, men alt avhenger selvsagt av hvor den ferdes til daglig.

Sheltiens pels inneholder et naturlig fettstoff, som gjør at pelsen renses når den blir børstet. Likeledes merker vi at om hunden er våt og virker uren etter en tur ute, vil pelsen igjen se pen ut etter at den er tørket.

Flere sheltieiere har tatt vare på ull etter røyting. Med litt trening går det fint å spinne garn av sheltieull, som blir fint garn og kan forvandles til flotte strikkeplagg.

Helse

Sheltiens helse er generelt svært god. Det er ikke mange dyrlegebesøk med en gjennomsnittlig sheltie. Det er ikke uvanlig at sheltien oppnår en alder på 15 år.

Det har i de senere årene blitt konstatert HD på rasen, men til tross for at dette generelt ikke regnes som et problem, blir ca. 10% av sheltiene røntget pr. år ifølge Dogweb.

En del hunderaser i Norge har PRA. Dette er en arvelig øyensykdom som først kommer til uttrykk fra ca. 3 års alder, og de som rammes blir før eller senere blinde.

Sykdommen opptrer først som nattblindhet, og utvikler seg etter hvert, sakte eller fort, til blindhet. Det er i de senere årene konstatert PRA også på sheltie. De første tilfellene ble oppdaget i Sverige, men vi har også fått noen få tilfeller i Norge. Vi anbefaler å øyenlyse alle voksne avlsdyr.

Klubbens prosjekt

Da vi mener at klubbene selv kan gjøre mye for sin egen rase for å oppnå positive resultater i forbedring av hundens helse, ble det lagt frem et forslag på klubbens generalforsamling i 2002. Forslaget gikk ut på at vi skulle opprette et prosjekt som på sikt kunne starte forskning for å identifisere DNA-genet for PRA på shetland sheepdog. Dette genet er ikke likt på de forskjellige hunderaser. Da DNA-genet for PRA er funnet på andre raser, har vi håp om at dette også skal kunne identifiseres på shetland sheepdog.

Vi kontaktet professor Frode Lingaas ved Norges veterinærhøgskole med forespørsel om han kunne tenke seg å lede et forskningsprosjekt for å finne DNA-genet for PRA på sheltien. Etter et oppklarende møte, sa han seg villig til dette, og vi føler oss svært heldige som har fått med oss en slik kapasitet.

På NSSKs webside, www.nssk.no finnes det fyldige opplysninger om PRA-prosjektet vårt.

For å kunne starte en forskning trengs det både penger og blodprøver. Av de tiltak Norsk Shetland Sheepdog Klubb selv har satt i gang, er følgende:

• Vi samler inn blodprøver fra PRA-hund og dens nærmeste slektninger

- Oppfordrer oppdrettere og privatpersoner til å donere penger til PRA-fondet
- Vi har søkt NKKs Forskningsfond om tilskudd (dette har vi fått)
- Det er søkt legater via Norges Veterinærhøgskole (Ett av disse, Aase Marie Petersen og Hans Peter Petersens legat, har avsatt penger til PRA-forskning)
- Det er søkt andre sheltieklubber om penger. Vi har fått tilskudd fra alle de nordiske landene, samt England, Holland og Australia.
- Vi har holdt auksjoner med svært gode økonomiske resultater
- Distriktsklubbene har holdt utlodninger og samlet inn penger ved diverse arrangementer
- Oppdrettere har hatt utlodninger
- Alle våre utstillinger har hatt loddsalg
- Vi har informert veterinærer i hele Norge om prosjektet
- Informert sheltieoppdrettere i inn- og utland om utviklingen av prosjektet
- Har kontinuerlig kontakt med Norges Veterinærhøgskole v/professor Frode Lingaas
- Har jevnlig kontakt med autorisert øyenlyser Ellen Bjerkaas på Norges Veterinærhøgskole, i den grad vi trenger informasjon til klubben og for å gi informasjon om prosjektets utvikling.

Alt i alt har vi i løpet av 1,5 år oppnådd å få inn mellom kr. 450.000,- og 500.000,-, og samlet inn ca. 60 blodprøver fra PRA-familier.

Klubbens og medlemmenes engasjement i dette prosjektet er av stor betydning for at vi skal lykkes, men med den innsatsen som ytes på flere plan blant medlemmene i inn- og utland, har vi stor tro på at vi skal komme i mål.

Norsk Shetland Sheepdog Klubb gratulerer alle sine medlemmer med 40-års-jubileet!

I jubileumsåret vil vi avholde 4 utstillinger:

- 12. juni: Hovedutstilling på Bogstad Camping i Oslo, for shetland sheepdog, voksne og valper.**
Dommere er Mrs. Marion Withers, kennel Stanydale, England og Ms. Liz Ford, kennel Mountmoor, England
- 19. juni: Utstilling i Bergensområdet for shetland sheepdog og collie, voksne og valper.**
Dommer: Jack Wigglesworth, kennel Sandiacre, England
- 15. august: Valpe- og Veteranshow i Oslo for shetland sheepdog.**
Dommer: Mrs. Mylee Thomas, kennel Myter, England
- 29. august: Utstilling på Lundemo Camping, Trondheim, for shetland sheepdog, voksne og valper.** Dommer: Jim Martin, kennel Ramtin, England

Opplysninger vedrørende utstillingene finnes på NSSKs webside: www.nssk.no

Stiftet 6. mars 1964